

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fl.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unitatei” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

POST FESTA.

A trecut totul ca vraja unui vis!

Cetim dările de seamă din jurnale și reținem clipele, prin care ne-am strecurat, în zilele mari ale praznicului național.

Incepem să ne concentrăm impresiile multiple și să apreciem importanța deosebită a zilelor ce au sburat peste noi, ca o adiere de basm.

Vedem alături pe arhierii bisericilor noastre, și înțelegem, că prezența lor a fost cea mai strălucită podoabă a serbărilor. Stând în fruntea mișcării noastre culturale, arhierii au fost un simbol de o prețioasă însemnătate. Coroanele cari împodobiau capetele lor, spuneau lumii adunate din toate părțile că *biserica* a stat întotdeauna în fruntea mișcării noastre culturale. Nu ne-am închinat nici în trecut și nu ne vom închina niciodată decât înaintea acelor manifestații culturale cari au la temelie lor: biserica: Arhierii noștri, mergând în fruntea mișcării noastre pentru literatura și cultura poporului, au dat cea mai strălucită dovadă despre trăinicia și *unitatea* nizuințelor noastre culturale.

* * *

Poporul, ce s'a adunat cu miile din împrejurime, a defilat în fața publicului, în cea mai strălucită ordine. Administrația se poate felicita pentru preveniența, cu care a ținut să dea curs liber acestei manifestații frumoase. Miile de țărani au defilat, sat de sat, în haine de sărbătoare, cu nuanțele distincte ale portului național, cântându-și doinele din gură și din vioară. Și cu tot alarmul unor gazete ovrești, iată că totul a decurs în cea mai perfectă ordine, în absența completă a azistenței jandarmărești. Nu s'a

clătinat temelie țării și nimănui nu i-a trecut prin minte să spună o insultă, în clipele acestea de obștească sărbătoare.

A fost un convoiu... o aglomerație de țărani, cari au ținut să confirme prin prezența lor, dragostea ce au pentru cultura națională și pentru cei ce stau în fruntea ei.

Și valurile de capete se mișcau încet-încet, ca undele unui râu puternic și măestos, care știe încătrău e menit să meargă.

În amestecul lumii adunate, am avut prilejul să vedem luceferi ai literaturii noastre: Coșbuc, Caragiale și Iorga. Și am ascultat glasul îndrumător al acelora, pe cari Dumnezeu ni i-a dat, ca să răspândească lumina talentului lor, pretutindeni.

Eră o simfonie, o elevare sufletească din cele mai extraordinare. Și trebuie să mai treacă vremea, ca să ne putem orându-i impresiile, aprețindu-le după adevărata lor valoare.

Chipul lui *Vlaicu*, se desprinde din vălmășagul amintirilor ridicându-se în slavă și încununând triumful acestor zile de sărbătoare, cu rotirea lui de vultur falnic. Am urmărit succesul lui, eleganța și siguranța aeroplanului și pârăitul motorului ne sună și azi în urechi, ca o simfonie de biruință...

Și în pavilionul din curtea gimnaziului, în pavilionul ce azi nu mai este, vedem încă amestecul pitoresc al cântărețelor costumate și auzim acordurile sublimei „Mănăstiri de Argeș”, iar bageta maestrului Mureșianu, gesticulează și acum par'că în aer, ca un ecou întârziat dintr'o capo d'operă, ce a amuțit...

* * *

S'a împrăștiat lumea — și orașul nostru a rămas pustiu, deși sute și sute de elevi au împopulat de atunci zidurile institutelor noastre de învățământ.

Nu mai e însă lumea aceea românească, nu mai e acel distins public, care a ținut să onoreze cu prezența lui acest modest centru de cultură românească.

Rămân amintirile numai și învățămintele!

Și acestea, asemenea cercurilor ce se ivesc la suprafața unui lac, vor trece tot mai liniștite, tot mai impunătoare, până departe la hotarele ce împrejmuesc pe fii aceluiaș neam.

Blajul rămâne îndatorat obștei românești pentru zilele de înălțare sufletească, ce i-a cauzat, încredințat pe deplin, că, menirea lui, departe de a fi trecut în domeniul istoriei — cum se credea — este tocmai aceea a prezentului și a viitorului!

Serbările de pe Câmpul Libertății. Din toate rapoartele publicate în ziarele maghiare asupra mărețelor serbări dela Blaj, transpiră o ciudă sau, ca să ne exprimăm mai domol, o jaluzie pentru succesele culturale, ajunse de poporul românesc, în butul tuturor prigonitorilor. De aceea rapoartele acestea sau sunt tendențios scrise sau se pervertesc faptele și întâmplările înadins. Ici colea apare câte un glas singuratic care spune adevărul, dar nu de dragul adevărului, ci ca să tragă concluziile, de care are nevoie.

În pri de Miercuri alui Budapești Hir-lap un ungur, care a luat parte la serbările dela noi, își pune pe hârtie impresiile câștigate. Constată, că s'au adunat mii de oameni, conduși de cea mai nobilă însuflețire, — că s'au rostit discursuri foarte serioase și nu numai fraze goale, — că a domnit sub tot decursul serbărilor cea mai desăvârșită ordine, că nu s'a făcut politică, nici s'a agitat, cu toate acestea autorul are impresia, că adunarea aceasta, „a fost cel mai mare eveniment politic al anilor din urmă”, pentru că el a constatat că în Ardeal e o societate românească consolidată, o națiune, un dușman ureșc care nu se poate birui ori câștigă nici prin vorbe frumoase, nici cu forța. Ca o concluzie naturală, scriitorul propune, să se folosească și contra noastră mijloacele, ce se folosesc în Pozen contra Polonilor, în România contra limbilor străine și în America contra tuturor acelora, cari nu cunosc limba angleză. Termină, arătând

starea de lăncezeală în care se află ungerii din Ardeal, cu tot ajutorul, ce li-l dă statul.

Tot un astfel de articol găsim și în „Alsófehér“ din Aiud. Sub titlul pus în fruntea acestor șire, care dela început ne indică, ce are de gând scriitorul articolului, scoate învățăturile, ce le trage din serbările dela Blaj și arată însemnătatea lor culturală și politică. Iată câteva: „Zilele mari dela Blaj — cum le zic valahii — într'adevăr au mare importanță. La tot cazul trebuie să ne gândim, că oare adunasevor în luna aceasta la Cluj, la adunarea lui Emke 8000 de maghiari, câți valahi au fost la Blaj? Va da oare comanda de corp a armatei c. și r. și conducătorilor lui Emke din Cluj gratuit 500 vesminte de pat cum a dat Astrei la Blaj? (Intrebarea aceasta e subliniată). Se vor încheia și concertele dela Cluj cu 24 mii cor. intrate, cât s'a încassat la Blaj în celea 3 concerte? Va putea și va cheltui și Emke 1500 cor. pentru orchestră, 2100 cor. pentru luminație electrică specială în trei sări, va jertfi 7000 cor. pentru ridicarea unui pavilion anumit, unde să se țină adunările și serbările, în care să încapă 3000 oameni, cum s'a făcut aceasta la Blaj? În sfârșit aveă-va și Emke un aviator al său, pentru ridicarea hangarului căruia, să jertfească maghiarul 1200 cor. și la sborul căruia să se încasseze 9000 cor. după cum s'a făcut și a încassat aviatorul valah?“

„Aceste sunt cifre elocvente. Și dacă mai știm și aceea că la conductul etnografic, conducătorii au putut arăta 2000 de țărani, întrebăm, că oare întru dovedirea, că maghiarimea pe acest pământ deluros, nu e o rasă năcăjită, ci un element conducător, putea-se-va aranja la Cluj un conduct etnografic de cel puțin 1000 oameni?“

Trecem peste datele greșite ale scriitorului acestor șire, remarcăm numai amă-

răciunea, de care e cuprins, ales, când, deși constată, că nu s'a făcut la Blaj nici o demonstrație, totuși atrage atenția guvernului, că totuș e ceva, că cu prilejul sborului lui Vlaicu 5000 valahi chiar pe Câmpul Libertății au isbugnit în entusiaste „să trăiască“, — că a treia zi a serbărilor Iorga, secretarul ligei culturale, a fost obiectul unor uriașe ovațiuni, — că la reprezentăția dată de artiști din România, 2500 valahi, entusiastați au jubilat pentru progresul special și separatistic al culturii valahe. Se referă apoi la vorbirile lui Goldiș și Stefan Pop, cari au accentuat, că valahii pe câmpul acesta au jurat credință libertății, — că s'a preamărit Șaguna lângă mormântul lui Axente, și că peste tot, la tot pasul, s'a accentuat separatismul și desvoltarea culturală izolată de orice alt neam, și afirmă că separatismul acesta e mers așa de departe, că deși familiile maghiare din Blaj au găzduit oaspeții noștri și și-au iluminat casele, nu li s'a trimis nici măcar o invitație, nici nu li s'a exprimat recunoștință.

Aserțiunea aceasta n'o putem lăsa fără răspuns, din contră spunem, ca să se știe, că *invitații speciale la serbări s'au tipărit anumit pentru concetățenii noștri blăjeni, căroro comitetul aranjator a și hotărât să le exprime recunoștința.*

Spre sfârșitul articolului, scriitorul lui se dispută cu prefectul comitatului, care a reprezentat guvernul la aceste serbări, — în disputa aceasta nu ne amestecăm. Constatăm, ceea ce am spus dela început, că fie prin faptul, că ziarele maghiare s'au ocupat puțin sau chiar de loc cu serbările culturale dela noi, fie prin chipul forțat cum trag concluziile, dau dovadă, că progresele culturale la cari s'a avântat neamul românesc, le impune maghiarilor, să nu zicem, că-i îngrozește. Și asta e mândrie pentru noi!

Corespondințe.

Misiuni populare.

Maramurăș.

Dornic de a vedea lătită cât mai mult Evanghelia lui Hristos, — cercetând anul trecut locul de pietate, mănăstirea dela Bicsad — mi-am propus acolo înaintea chipului sfintei Fecioare, — că întru mărirea lui Dumnezeu și onoarea Preacuratei Maria — voi să țin și eu în decursul acestui an misiuni populare în parohia mea cu concursul Păr. călugăr Leon I. Manu dela mănăstirea Prislopului și a preoțimei de pe valea Izei și respective din tractul protopopesc al Ieudului.

Spre acest scop obținând grațioasa concesiune a Preaveneratului Ordinariat diecezan, în 6 Iulie seara am început misiunile cu Înseratul, la care a vorbit Păr. Călugăr despre „Scopul omului“.

Vineri dimineața, în ziua nașterii sf. Ioan Botezătorul la orele 6 glasul clopotului ne chiamă pe toți la s. biserică.

La sfârșitul utreniei tineretul cu insigniile bisericii și fetițele îmbrăcate toate în alb, în fruntea lor preotul și cântăreții însoțiți de peste 2000 suflete primesc misionarul, apoi ascultă predica despre „Existința lui Dumnezeu“, căreia i-a urmat slujba solemnă.

După a. la orele 3 se ține Înseratul prin preotul Secelului Ioan Târția și preoții locali, rostindu-se în predica prin Par. călugăr Manu despre „Pocăință și mărturisire“, iar seara la 6 cântându-se canonul de mângăiere sau Paraclisul P. C. Fecioare Maria de aceeași preoți — păr. Manu ține predica

FOIȚA.

IMNUL ASTREI,

poezie de A. Bârseanu, președintele Asociațiunii, muzică de Iacob Mureșianu, — cântată în prima seară a concertului.

Pe cerul nostru înnorat

Stea mândră s'a ivit

Și iată, s'a înviorat

Apus și răsărit.

L'a ei lucire, frați Români,

Din somn vă deșteptați;

Voi inimile văncălziți

Și mințea luminați!

Deschideți largi ferești și uși,

Să între raza ei:

Primiți cu drag cerescul sol

Și'n colțuri de bo'deiu!

Ajungă veacuri de dureri,

De când voi suferiți

Și'n întunec cufundați

Trisți soartea v'o jeliți!

De mândra stea călăuziți

Drum nou voi apucați

Și'n gând și'n doruri strâns uniți

Ursita v'o schimbați!

Menire naltă v'a urzit

În lume Domnul sfânt;

Datori sunteți să vă 'mpliniți
Menirea pe pământ!

Iar Tu, ce 'n ceasul de dureri
Solie ne-ai trimis

Ș'al Tău isvor de mângăeri

Din nou ni-l-ai deschis,

Cu dreapta-Ți să ne ocrotești,

Puternic Dumnezeu;

A noastră stea pe bolți cerești

Lucească'n veci mereu!

Căminul ars.

— din franțuzește. —

Sosind acas' plugarul încovoiat de șule.
În vreme ce amurgul, vestit pastel de vară,
Înfloră agudul din poarta curței sale,
El își găsi căminul acoperit de pară;
I-se părea că ochii nevrednici îl înșeală;
Pe după un nod de flăcări eșiră la iveală,
Ai săi copii zănatoci numa'n cămeși de in,
Răspovestind cum mama li-s'a stârșit în chin,
El rând pe rând îi strânge spre pieptu-i
[desperat;
De nu va'ntinde mâna, lui alta nu-i rămâne,
Decât chiar foamea astăzi și moartea poate
[mâne,
Nici un suspin nu ese prin gâtul său uscat,
Cî gulben cu cicoarea și negândind nimic,
Din amurgitul tragic, din focul inimic,
Privirea i-s'aprinde cu un crâmpel de iască;
Beția desnădejzii o să-l înnebunească!

G. Seche.

Mănăstirea dela Moiseiu *).

Dintre cele cinsprezece mănăstiri românești câte au fost odinioară în Maramurăș a rămas numai Mănăstirea dela Moisei înființată mai bine de 300 ani.

Mănăstirea a fundat-o Mihaiu Coman paroh în Moiseiu și arhimandrit, care după-ce a rămas văduv s'a călugărit, apoi fiul său Hiorest care așiderea a fost călugăr și arhimandrit, și fetele lui Mihaiu: Lupa și Maricuța, din ea s'au odrăzlit familiile Coman, Mihályi de Borșa și de Apșa, Tomajaga Lazar, Papp, Rednic, Hoșda, Danciu, Cerbau, Man și Dragoș, adecă membrii familiilor celor mai fruntașe nobile din Maramurăș.

Fundatorii Mihaiu Coman și soțiile adecă titorii mănăstirii — a zidit acolo o biserică de lemn care a sfințito Sava Brancovici, fiind de față cei patru jurați adecă protopretori ai comitatului și mulțime de popor românesc.

Apoi titorii în anul 1672 au făcut actul de dotațiune a mănăstirii, (care-l public în istoria mănăstirilor din Maramureș aflătoare sub tipar) iar în 1694 actul dotațional s'a publicat, s'a primit și s'a întărit în congregațiunea comitatenză. — În acel act dotațional sunt expuse meșdele averii dată mă-

*) Ca întregire a corespondenței din numărul trecut, publicăm aceste note informative datorite păr. vicariu Tit Bud.

despre „Judecata particulară și pedeapsa păcătoșului“.

Sămbătă la sf. slujbă s'au cuminecat credincioșii cu sutele.

După cuminecare Păr. Călugăr a vorbit frumos despre bunătatea lui Dumnezeu și despre cuminecarea cu vrednicie.

Mărturisirile s'au continuat și după amiazi.

La înserat Păr. Leon Manu a rostit predica despre „Patimile și moartea Mântuitorului“.

Știind poporul, că ziua de 9 Iulie este ziua ultima, cu carea se sfârșesc în aceasta comună misiunile populare, — îmbrăcat sărbătorește în portul frumos național, la sunetul clopotelor ambelor biserici, — lasă par'că tot natul colibioara sa și făcând rânduri — de rânduri: tinerimea cu prapori în frunte cântând cântări dulci de mărire întru cinstea Precestei, pleacă împreună cu păr. călugăr Leon Man și păstorul lor sufletesc în procesie impozantă spre biserică din Susani, unde parohul B. Vlad întâmpinându-ne și primindu-ne cu cuvinte pline de iubire, dă cuvântul Păr. Leon Manu, carele își ține predica „Despre prezența lui Hristos în s. taină a Cuminecătorei“.

La orele 10 se începe s. Liturghie și cuminecându-se toți, cei mărturișiți în ziua precedentă, se ține ultima predică despre „Împărăteasa cerului, maica lui Hristos, despre Preacurata Vergură Maria“. După acestea făcându-se deslegarea morților, cu credincioșii ambelor parohii facem procesiune, reîntorcându-ne la biserică din parohia de jos a Săliștei — când sosește și preoții I. Tartă și I. Bârlea, — aci ne rugăm cu întreg poporul pentru capul văzut al Bisericii lui Hristos, pentru mitropolitul Bisericii noastre gr-cat. române — pentru dobândirea unui arhipăstor luminat și după inima lui Isus în văduvita

noastră dieceză, — pentru cei vii și cei morți, pentru ceice au luat parte la sacrele misiuni și pentru ceice au dorit să ia parte șc...

Marți în 11 Iulie l-am călăuzit pe păr. Leon Manu la mănăstirea Moiseiului „Izvorul negru“, iar spre seara reîntorcându-ne, preotul însușit al Secelului făcū deja pregătirile, ca și acolo să se țină misiuni populare în zilele apostolilor Petru și Pavel. Lume multă s'a adunat în biserică nouă, care anul trecut a fost sfințită.

Poporul, care a luat parte la misiunile sacre, este foarte mulțumit de aceste lucrări sfinte și dorește în inimă, ca aceste să se repețească cât mai des.

Mihail Hotea
preot gr-cat.

Contribuția satelor.

Ar fi lipsit nota națională a serbărilor culturale dela Blaj, dacă nu ar fi luat parte la acelea și satele — poporul. Acolo, unde aleșii neamului s'au adunat, ca să demonstreze cu cultura, unitatea și vitalitatea lor de popor, trebuia să apară pe scenă mulțimea, care ne dă fondul și care să sublinieze cu putere adevărul spus și simțit la adunarea din Blaj. Și satele noastre au venit cu ce au avut mai bun, mai frumos. Și-au adus portul, veselia, seninătatea, puterea de viață și când și-au desfășurat șirele lor în piața cea mare a Blajului și sub ochii plâsmuitori ai organizatorului acestui grandios tablou național, a dlui *Iustin Nestor*, s'au grupat sate de sate și și-au arătat dansurile lor în toată splendoarea, nu eră inimă românească care să nu saite de mândrie. „Cuvine-se deci, ca să vă amintim cu dragoste iubii tineri și frați ai noștri dela sate, cuvine-se, căci apariția voastră pe piața Bla-

jului a dat serbărilor noastre naționale strălucirea și măreția. Am vreă, că precum voi ați lăsat urme neșterse în inimile noastre, să fie voaună ziua aceea, zi de mărire și laudă. De laudă și cinste v'ați învrednicit, căci prin voi am arătat lumii unitatea noastră de simțiri, tendințe și aspirații.

Au venit tineri la înălțătoarele noastre sărbători din: Mihalț, Beșinău, Spătac, Crăciunel, Bucerdea, Mănărade, Roșia, Tău, Lunca, Lodroman, Ciufud, Ohaba, Bălcaciu, Jidveiu, Biia, Valea-sasului, Sănniclaș, Tăuni, Făget, Chezler și de aiori, toți chipeși, curați și cuminiți, că își radea inima privind-i. Cinste vouă!

Raportul general

al Comitetului Societății pentru fond de teatru pe anul de gestiune 1910/11.

(Continuare și fine).

Directorul artistic. Dl A. P. Bănușiu, directorul artistic al Societății, deși reținut pe un timp oarecare prin morb, a continuat și anul acesta cu munca sa pentru opera de întărire a Societății organizând comitete filiale, colaborând la reprezentații artistice de diletanți, ținând conferințe și adunând membri în jurul Societății. Pentru vara aceasta, îndemnat de succesele din anul trecut, Comitetul a aflat de bine a-l exmite într'un nou turneu artistic în ținuturile periferiale ale Românilor din patria noastră, pe care l-a întreprins în colaborare cu bursierul societății dl Ionel Crișan, (dl St. Mărcuș fu împedat a se asocia) cu dsoara Ana Voilean, apreciata elevă a Academiei de muzică din Viena, și a unor diletanți bine reputeți. Ne-am convins și de astădată, că prin asemenea serate artistice — concerte, reprezentații teatrale și recitațiuni — se inde-

năstirei, avere cam de 150 jughăre, păduri rături și pământuri arătoare.

Biserica cea mică de lemn deja este aproape de ruinare; — drept aceea ne-am îngrijit pentru zidirea unei biserici nouă. Pentru aceasta s'a vândut 81 jughăre de brazi din pădurea mănăstirei cu prețul de 55883 coroane, și s'a zidit o biserică frumoasă de piatră și o locuință cu 7 încăperi

Această biserică s'a sfințit în 15/28 August, adecă în sărbătoarea Adormirii Preac. Vergură Maria, care este hramul acelei biserici.

Cunosc câteva mănăstiri românești și rusești, dar mănăstire mai frumoasă ca cea dela Moiseiu nu am văzut.

Mănăstirea e situată deasupra satului Moiseiu pe un platon înalt, încunjurat de păduri de brad. Cătră răsărit craiul munților noștri Pietrosul, cătră mlază-noapte dealul „Traian“ posesiunea mănăstirei, din care izvorește „Izvorul negru“ pe o vale numită a lui Dragoș. Jur împrejur păduri de brazi cu un prospect minunat, care te înalță, — încât unii dintre frații preoți cari au luat parte la sfințire au zis că ar dori să trăiască și să moară în acel loc pitoresc.

Dar nici serbare mai frumoasă n'a văzut poporul din Maramurăș, ca sfințirea mănăstirii celei nouă.

N'a fost comună românească din Maramurăș din care să nu fi fost câțiva la a-

ceastă serbare măreață, că din comunele mai apropiate așa zicând au venit cu miile mici și mari.

A fost admirabil că au venit procesiuni din comune depărtate câte de 30—40 kilometri, chiar și credincioși din satele din jurul Sighetului călătorind pe jos drum de 96 km. Am văzut făcând acest drum pe jos și pe o doamnă preoteasă. Aievea mare e credința poporului nostru, și pildă frumoasă a dat aceea doamnă care a putut să vină și cu caleasa cu patru cai. — Multă foarte multă mângăere a dobândit poporul românesc din Maramurăș la această serbare.

Când subscrisul am explicat bunătatea Maicei din ceriu și când am arătat cum trebuie onorată Sf. Maică a lui Dumnezeu, și câte daruri putem dobândi cu rugăciunile ei dela Fiul sfânt, am văzut lăcrimând preoți inteligenți și miți de români, și am înțeles că în inimile lor se promet a fi buni creștini îngenunchind și mărturisindu-se preoților. — Când am auzit că s'a adus în mănăstirea cea veche cu trei zile înainte de serbare un om chilav, care nu și-a putut clăti nici mâinile, nici picioarele, ci l'au purtat patru înși într'o cergă, și după ce preotul l-a mărturisit și la vremea cuminecării oamenii au voit a-l ridica, a zis: lăsați-mă că acum mă pot ridica și eu singur, mi-a ajutat Preacurata și bună Maica din ceriu... zic când am auzit aceasta am plâns și eu, și am zis:

loc sfânt este acesta, unde cu sute de ani mai înainte s'a auzit sunând clopotele din adâncul pământului.

Deie bunul Dumnezeu și Maica Preacurată să aște în acel loc sfânt toți cei năcăjiți mângăiere și vindecare de boalele sufletești și trupești.

Tit Bud
Vicarul Maramureșului.

Mănăstirea Argeșului.

Omagiu
Compozitorului maeistrului Mureșianu.

Prin opera-ți de artă
Ce-o ai inaugurat.
Un steag culturii noastre
Tu sus ai arborat.

Cu magica-ți baghetă
Ai fascinat momente,
Cari viu reperentează
A noastre sentimente.

Manole-a fost un maistor
În arta zidăriei,
Tu îl ridici, Măestre,
În sferele armoniei.

Din Mănăstirea d'Argeș
Un templu ai clădit
Pe seama muzei noastre
Din marmor și granit.

(•Bobârnaci•)

Haralamb Călâmăr.

plinesc scopuri culturale și artistice de mare însemnătate și totdeodată se cultivă interesul față de Societatea noastră.

Bursierii și ajutoarele. Bursierii Societății sunt tot cei din anul trecut, dnii: Ionel Crișan și Stefan Mărcuș, cari își urmează studiile la academia de muzică din Viena, mai având încă un an de studiu până la absolvirea cursurilor. Prin atestatele, ce ne-au prezentat, au dovedit că sunt puteri de valoare și că muncesc serios.

Comitetul a mai votat anul acesta, în baza bugetului stabilit de adunarea generală, dlui I. Harșia, student la Academia de muzică din Viena, un ajutor de 500 cor. numai pentru anul școlar 1910/11, precum și dșoarei Ana Voilean, tot elevă la conservatorul de muzică din Viena, anul ultim, un ajutor de 300 cor. tot numai pe anul școlar trecut, iar dșoarei Marioara Dima, despre al cărei talent dramatic Comitetul avuse ocazie de repetiții să se convingă, i-a votat un ajutor de 500 cor. pentru anul 1910/11, cu asigurarea că pentru anul 1911/12 i-se va da o bursă regulată de cor. 1200, pentru ca să-și poată urmări studiile de artă dramatică la conservatorul din București, unde a și dovedit spor foarte bun cu ocazia examenelor dela sfârșitul acestui an școlar.

Pentru sporirea repertoriului teatral, comitetul a votat și în anul acesta onorare mai mici, câte 50 cor., pentru 4 piese, comedii localizate, corespunzătoare împrejurărilor noastre, (150 cor dlui I. Schiopu și 50 cor. dlui Dr. Seb. Stanca), iar pentru publicarea și lăfșirea de lucrări muzicale românești a votat dlui Dr. Tib. Bredicean 600 cor., ca să-și poată tipări lucrarea „La șezătoare” și a liquidat dlui I. Vidu ajutorul de 500 cor. pus separat și în bugetul anului 1910/11 pentru acoperirea speșelor de tipar avute cu edarea lucrărilor sale muzicale populare.

Biblioteca teatrală, edată de librăria I. Ciurcu sub conducerea și supravegherea comitetului s'a sporit în acest an cu 6 piese tipărite. Biblioteca constă acum din 32 piese 2 piese sunt admise și vor ajunge în scurt timp la tipariu; 4 piese sunt date spre cenzurare. Toate sunt localizări, mai ales din literatura franceză.

Membrii Societății. Societatea în avântul de progres câștigă tot mai mult teren în societatea cultă românească adunând tot deodată în jurul său tot mai mulți membri. Societatea are acum, în viață, 263 membri fondatori, 733 pe viață, 172 ordinari și 11 ajutători. Mulți fruntași români se înscriu acum în baza hotărârii adunării generale din Oravița, îndatorindu-se a plăti taxa în rate anuale. Dar trebuie să accentuăm cu multă părere de rău, că avem foarte mulți membri fondatori și pe viață, cari s'au obligat să-și plătească taxele în rate, însă fără să se fi ținut de angajamentul luat, deși s'a

stăruit foarte mult și în anul acesta pentru încassarea ratelor restante, — după cum se vede mai deaproape în raportul casarului nostru.

Anuarul Societății de pe anul 1909/10 (al XIV-lea) a ieșit de sub tipar și s'a împărțit deja membrilor Societății, institutelor culturale și bărbaților distinși ai vieții noastre românești. S'a retipărit și discursul dlui președinte Dr. I. Mișu, rostit la adunarea generală din Reghin și s'a trimis Comitetelor filiale spre a se distribui.

Terminând, cu acestea Raportul nostru general, ne rugăm, ca On. adunare generală să binevoiască:

1. Să ia în general la cunoștință statutele modificate și aprobate de Ministerul reg. ung. de interne sub Nr. 175624/1910 V-a, dimpreună cu observările făcute și să decreteze punerea lor în aplicare;

3. Să aproabe noul plan de acțiune, care pentru proximități 2 ani de tranziție, se va aplica în mod experimental, având să intre în plină valoare și în mod definitiv numai cu anul 1913/14;

4. Să ia la cunoștință socotelile fondului Dr. I. Mișu și să aproabe proiectul de buget, al acestui fond;

5. Să ia cu recunoștință act de legatul de 10.000 Lei lăsat Societății de fericitul Procopie Cazotti, din București, și să decreteze, că din legatul acesta, să se constituie un fond cu numele marelui binefăcător, Procopie Cazotti, având a se administra și folosi pe aceleași baze și cu acelaș scop, ca și fondul Dr. I. Mișu, având a se utiliza venitele curente spre scopuri de premii și ajutoare, tot la 2 ani, alternativ cu premiile din fondul Dr. I. Mișu;

6. Să-și exprime adâncile sale sentimente de recunoștință față de fericitul donator și binefăcător al Societății, Procopie Cazotti, prin ridicare și prin mențiune onorifică la protocol;

7. Să ia la cunoștință activitatea de propagandă artistică a comitetului prin eximirea directorului artistic, A. P. Bănuțiu, precum și înființarea novelor comitete filiale;

8. Să ia la cunoștință și să aproabe dispozițiile comitetului cu privire la conducerea Societății, la administrarea averii și cu privire la împărțirea ajutoarelor și onorarelor;

9. Să aleagă dintre membrii actualului Comitet un controlor;

10. Cenzurând socotelile, actele și registrele de casă ale exercițiului financiar 1910/11 și găsindu-le în ordine să dea comitetului absolutoriul, — și

11. Să voteze bugetul pentru anul 1910/11 în forma prezentată de comitet.

Din ședința comitetului Societății pentru fond de teatru român, ținută în Brașov, la 5 August nou (23 Iulie v.) 1911.

Virgil Onițiu,
viceprezident.

Dr. Iosif Blaga,
secretar.

Reviste.

Afaceri interne. Trece vara și părinții patriei noastre n'au avut parte de recreație, camera a continuat cu ședințele, opoziția luptând din greu prin obstrucție contra proiectelor militare. Și în vreme ce partidul lui Kossuth amenință, că va continua cu mai mare strășnicie lupta, Khuen la rândul lui lasă să se lanseze știrea, că va proroga de două ori parlamentul și apoi îl va dizolva ca netrebnic.

România. Fantoma unei alianțe militare între România și Turcia turbură din nou pe Bulgari. Prințul moștenitor turc, trecând zilele acestea prin România, s'a oprit la Sinaia, unde a fost primit cu căldură și încărcat cu distincțiuni, și acestea toate, nu grație însușirilor sale personale, ci pentru întărirea raporturilor pretinsești dintre România și Turcia, — spune o foaie bulgărească.

Portugalia. Tinera republică portugheză stă în fața celor mai orâncene probleme. Republicanii, cari n'au ajuns la putere murmură, iar regaliștii se bucură și încearcă răsturnarea șubredei construcții politice. Desnădejdi din launtru și primejdii din afară. Mai ales primejdie mare se vestește dinspre hotarele despre miază noapte a țării, unde căpitanul monarchist *Paiva Conceiro* a început organizarea pribegilor, cu ajutorul cărora aranjază din când în când incursiuni mai mari pe teritoriul portugez.

În zilele din urmă lumea se alarmase prin fir telegrafic despre o acțiune mai intensivă a conjuraților, — și se șovăise că în 6 Septemvrie n. conjurații ar fi năvalit în țară și ar fi pătruns până în orașul *Chavez*, pe străzile căruia s'ar fi dat o adevărată luptă între republicani și regaliști. Știrea pe cum se vede, a fost exagerată, pentru că după

NEUMANN M.

furnisor al curții și camerei ces. reg.
în KOLOZSVAR, Mátyáskirálytér 14.

Mare asortiment în veșminte bărbătești, de copii și fetițe!

(72) 2-?

Prețurent ilustrat gratis și franco.

cum anunță o telegramă, în Lisabona — capitala țării — n'au primit nici o știre pozitivă despre o atare navală, — totuși pentru precauțiune s'a ținut noaptea conziliu de ministrii pentru luarea măsurilor de lipsă în caz de atac.

Sborul lui Vlaicu în Sibiu.

Indrăznețul aviator Aurel Vlaicu, care la serbările culturale din Blaj a umit publicul cu minunatele sale sboruri, a binevoit să primească invitarea de a face o ascensiune și în Sibiu. Ascensiunea va avea loc Duminică în 17 Septembrie st. n. 1911, la orele 5 p. m., pe câmpul de exerciții militare din loc.

Prețurile de intrare sunt următoarele:

Locul	I	10 cor.
	II	6
	III	3
	IV	1

Ne împlinim o plăcută datorie, când luăm sub ocrotirea așezământului nostru cultural această izbândă a științei, care face cinste neamului românesc.

Ne adresăm deci tuturor oamenilor noștri, cari pot aprecia importanța problemelor culturale, rugându-i să grăbească cu toții și să îndemne pe toți Românii din împrejurime a lua parte la această sărbătoare a geniului românesc.

Sibiu, 5 Septembrie 1911.

Prezidiul Asociațiunii:

Andrieu Bârseanu.

NB. Biletele de intrare se pot primi de la biroul central al Asociațiunii și de la librăria arhidiecezană din Sibiu. Prevăzându-se aglomerarea mare de public, doritorii sunt rugați a-și procura biletele în cel mai scurt timp.

Noutăți.

Din cauza sfinteii sărbători de Luni, numărul următor va apărea Joi la ciasul îndatinat.

Dela serbările culturale. În „Gazeta” dl Dr. I. Iuga, muzician și dsa, apreciază în cuvinte foarte elogioase concertele muzicale, aranjate de distinsul nostru măiestru Iacob Mureșianu, numindu-le triumful artei muzicale. — Ca întregire a raportului nost despre succesul raportat de distinsul nostru compozitor I. Mureșian, înregistrăm cu plăcere, că'n seara concertului, președintele celei mai vechi Reuniuni de muzică din Turnu-Severin, d. I. Ștefan Paulian, de odată cu diploma de membru onorific al societății „Doina”, i-a predat, între aplauzele furtunoase ale publicului, și o splendidă liră de flori artificiale, adresându-i și din partea sa câteva cuvinte de admirațiune. — Să traiască!

Mona Lisa celebrul tablou al pictorului italian Leonardo da Vinci, una dintre capdoperile cele mai prețioase ale muzeului de Louvre, a dispărut fără urmă. Opinia publică franceză s'a emoționat adânc la această veste. Se pun premii de zeci de mii pentru cel ce va da indicii relative la dispariția acestei scumpe picturi.

Moștenitorul de tron admiral. Din Viena se vestește, că Alteța Sa moștenitorul de tron Franz Ferdinand, va fi numit în scurtă vreme admiral în marina germană.

Dare de seamă și mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerei de vară aranjată de inteligența română din Reteag și jur la 30 Iulie a. e. în favorul casei parohiale gr-cat., au trimis oferte: Spectatul domn Alexiu Bogdan, oficial reg. în penziune și proprietar în Cusdroara 10 cor. Gheorghe Chira, învățător 3 cor. Apoi au suprasolvit următorii p. t. domni: Traian Deac, preot Szék 120. Grigore Boca, diriginte la „Țibleșana” în Caiatul mic — 40. Victor Motogna, profesor — 40. Familia Botean din Nușfalău — 80. Văduva Ludvig din Reteag — 40. Boronyai I. din Reteag — 40. Dr. Ioan Boca, director la „Țibleșana” în Reteag 680. Székely Benedek m. postal Reteag 160. V. Candran — 30. Paraschiva Militean, preoteasă în Cociu 1—. V. Beseriția, iurist — 40. Gheorghe Frâncu, contabil la „Țibleșana” în Reteag — 40. Ioan Moș, inv. în Arpașteu — 40. Iuliu Mureșan, inv. în Maluțiu — 80. Aron Năsăudean, funcționar — 40. Maksay Andor, iurist — 40. Silvester Z. farmacist — 40. Gavril Pop, inv. Mihaești — 40. Nicolae Pop, preot în Groși 2—. George Vidican, teol. abs. — 40. Simion P. Șimon, preot Șomfalău — 40. Bartha Ödön, șef de gară Reteag 140. Stenka L. 3—. Văduva Pop Reteganul 4 coroane. Se constată, că venitul brutto al petrecerei a fost: 185 coroane 50 fileri, din care substrăgând spesele în sumă de 81 cor. 86 fil. a rămas un venit curat 103 cor. 64 fil., care s'a administrat casei bisericesti gr-cat. din Reteag. Când subscriții facem aceasta dare de seamă, ne ținem de datoria plăcută a exprima mulțumită tuturor preestimațiilor domni, cari au trimis oferte și au făcut suprasolviri. Cu stimă: *Ioan Sonea*, preot gr-cat. local. *Petru Anou*, notar în pens. cassar.

Logodnă. *Mariți Nuțiu și Petru P. German* din Sanislău, fidanțați.

Felicități!

Prima postă aeriană. Zilele aceste se va inaugura la Londra prima postă de aeroplane, cari vor face cursa de o camdată numai între Windsor și aerodromul Henson din Londra. Se vor expedia numai cărți postale à 60 bani și scrisori à 120 cor.

George Enescu, celebrul violinist român, fost bursier al Reginei României, a cântat de-aunazi mai multe bucăți românești în o mare sală de concerte din Londra, în mijlocul aclamațiilor tuturor celor de față.

Baronul **Dr. Frideric Korányi**, președintele conziliului regnicolar de medici spune următoarea a sa sentință: „Apa naturală amară *Francisc Iosif*, cu deosebire prin aceea excelează că nu are gust rău și luată chiar în cantități mici influențează sigur. — Se află în farmacii și speterii. Direcțiunea de transport în Budapesta. (19)

Recordul aviațiunii. Georges Faurny se numește aviatorul care a ajuns recordul de timp și spaț în aviațiune, petrecând 11 ore în atmosferă și percurgând 720 km.

Foamete în China. Din rapoartele misiunilor aflători în China centrală aflăm, că în anul acesta recolta de urez a fost din cale afară slabă, așa că ținuturi întregi sunt amenințate de foamete.

Holera. În o localitate din Belgia s'au constatat 4 cazuri de holeră, cari s'au sfârșit cu moartea. În Italia prestilența ia proporții mari. Simptoame de holeră s'a constatat și în localitatea Rașca din Serbia. La noi serviciul sanitar a ajuns la rezultatul, că apa Dunării e contaminată pe toată întinderea.

Se caută doi

Culegători tipografici

Tipografia Sem. Blaj—Balázsfalva.

Partea Literară.

CRUCIAȚII.

Roman istoric din veacul al XV.

după Henryk Sienkiewics.

(Continuare).

70

— A voit stăpâne! Dar Dumnezeu l-a împedecat în propus. — Spun, că atunci când a voit să urce în turu, ca să omoare pe Danusia un inger sau un demon l-a asvârlit jos de pe trepte. Atâta e adevăr, că l-au aflat aproape înghețat în zăpadă și de atunci nu-i mai trece prin minte să mai ridice mâna asupra Danusiei

— Deci tractează bine cu ea?

— Da, căci nici când n'am auzit-o să plângă, ci cântă mereu.

— Nefericitul de el — zise Zbisko înfuriat.

— Și cum a trecut cruciații împreună cu Danusia? — întrebă Mazko de german

— Cavalerul Arnold făcu drum printre litvani, ostașii lui toți au căzut, dar el cu Siegfried și cu caleasa au scăpat cu fuga.

— Poate că spune adevăr — zise Glava.

— Și ce crezi, în care castel s'a refugiat Siegfried Löwe? — întrebă Zbisko.

— Prin apropiere nu sunt castele, dar trebuie să fie prin deșeurile acestea și să grăbesc s'ajungă, unde ar fi dorit să fie înainte de luptă.

După câteva minute Zbisko zise:

— Du-te Glava și pune șaua pe cai, vom porni numai decăt.

Atunci Mazko îl întrebă:

— Unde vrei să mergi Zbisko?

— Aceasta e datoria mea, — zise Zbisko.

Și întorcându-se către De-Lorch continuă:

— Nu pot să te rog să lupți împotriva acelor, căror le-ai depus jurământ; pentru aceea deci te eliberez.

— Cu sabia nu pot să te ajut, căci opresc asta legile cavalești, dar îți voi rămânea și pe mai departe sclav. — zise De-Lorsch.

— Bine — zise Zbisko. — Îți voi da o epistolă să poți călători neconturbat pe pământ litvan și ori unde ai tu voie.

Skirvoil scris epistola și o și predă. Apoi întrebă pe Mazko:

— Mă însoțești?

— Da, răspunse înfuriat Mazko.

* * *

Când ajunseră la locul, unde Skirvoil bătu pe germani, Zanderus le arată locul încâtră au apucat Arnold, Siegfried și cu Danusia.

Mazko observă totul cu atențiune, apoi zise:

— Să vede că germanul a spus adevărul, căci să vedeau urmele cailor. Ii vom prinde cu ajutorul lui Dumnezeu, decumva numai nu s'au ascuns în vre-un castel.

— Castele, prin locurile aceste, nu sunt — zise Zanderus. Cavalerul Arnold încă a fost rănit în luptă. Deci nu prea pot înainta repede.

— Câți ostași i-a mai rămas? — întrebă Mazko.

— Numai doi; ceilalți toți au căzut. Acei doi păzesc trăsura.

— De-i vom întâlni tu vei ataca pe Siegfried, — zise Zbisko către Mazko, — iar eu voi termina cu Arnold.

Merseră apoi mai departe pe urmele lor. Pe drum Mazko se adresa fratelui său Zbisko:

— Spune-mi ai tu încredere în vizitiul acesta?

— Da. E adevărat, că-i beutor și fi om de nimic, dar mă iubește.

— Atunci lasă-l să meargă singur înainte; mai iute va ajunge pe mișei aceia și le va putea spune, că a scăpat.

— Pentruce? — întrebă Zbisko.

— De-i va ajunge ne va putea face semne și îi va reține până îi vom ajunge și noi.

Chiemară și pe Zanderus și îi comunicară planul. — La început germanul s'a cam opus, dar la urmă s'a învoit. De cu seară n'a voit să plece singur, căci purta frică de lupi. — Plecarea o amânară pe ziua următoare, dar a pus și condiția, că de-i vor prinde să-l lege și pe el împreună cu dâșii, ca nu cumva să fie suspționat de trădare.

Călătoriră până pe la miezul nopții și atunci s'au pus să mănânce și să se odihnească puțin. — Zanderus plecă de timpuriu, iar Zbisko încă îl însoți, nu peste mult, cu ai săi.

Toată ziua merseră pe urmele arătate lor de Zanderus, dar dela un timp și-au pierdut paciința și credeau, că Zanderus își băte numai joc de ei.

— Doar nu ne va înșelă? — zise Mazko.

— Aceea n'o va face — zise Zbisko.

Pe la apusul soarelui, unul din oamenii lui Zbisko strigă:

— Sunt aici!

— Pst! — strigă Zbisko și se coborî de pe cal.

Să deie jos și Mazko împreună cu ceilalți.

— Să nu ucideți pe nime — zise Mazko — dar să-i legăm pe toți.

— Tu să ataci pe bătrânul Siegfried, — zise Zbisko —, iar eu pe Arnold.

— Grigi, cavalerul acela e foarte tare! — zise Mazko.

— Tu Glava să mergi la trăsura.

Indată îi înțurară și priviră prin desis la Zanderus, care ținea în mână o panceră ce scilpîia la razele luni.

— Pe ei! — strigă Zbisko, săt l-a luat gura.

(va urma).

„Indărăpt la sf. Biserica“

— Cartea unui convertit. —

de Ioan Georgescu.

(Continuare).

3

Și acum iarăși nou sbucium sufletesc din pricina acestei grozave dezorientări! I-se ridicau cele mai crunte îndoieli față de Provia Cerească, care nu s'a îngrijit, ca adevărul dumnezeesc adus de Hristos pe lume să aibă o soartă atât de mășteră. Tot mai mult îl cuceria convingerea, că pentru păzirea neștirbită a tezaurului descoperirii dumnezeiești a trebuit să fie întemeiată o instituțiune anume cu această chemare! Ce mult invidia acum pe catolici, cari posedă în papat o asemenea instituție! O mulțime de învățături și practice religioase de ale lor însă îi făceau mari greutăți. De pildă: infalibilitatea Papei, cultul — sub care el înțelegea adorarea — Mariei și a Sfinților, transubstanțiatăiunea, celibatul, indulgențele ș. a. îi conveniau de altă parte gradele ierarhice, multiciplitatea și varietatea exercițiilor de pietate, eshatologia logică și clară etc.

Deși recunoștea acum, cel puțin în principiu, necesitatea papatului, totuși nu-și putea explica încă o mulțime de lucruri, mai ales amestecul „ilêgitim“ al Papilor în o mulțime de chestiuni cari, credea el, nu aparțineau revelațiunii. Aceleași îndoieli îi munciau sufletul și de data aceasta: N'avea decât sau se nege existența unei astfel de instituțiuni, sau să dubiteze iarăși în Providența divină, care, a întemeiat-o, n'a păzit-o de greșeli. În cazul primu i-ar fi rămas o enigmă neexplicată istoria papatului, pe care-l vedem validândându-se dela începutul creștinismului; în cazul al doilea i-s'ar fi întunecat măreșta icoană ce-și formase despre Hristos și ar fi trebuit să recadă în vechea necredință.

Ani de-a rândul s'a sbuciumat în felul acesta, când din întâmplare, precum ne mărturisește el, cetind cartea profesorului Reinhold: Der alte und der neue Glaube (Credința veche și nouă) — cea dintâiu carte științifică catolică în viața lui! — i-s'au deschis ochii și a văzut întreagă religiunea creștină catolică într'o lumină cu totul nouă. Acum și-a dat seamă, că toate concepțiile sale despre această religiune, întemeiate pe informațiile coreligionarilor săi, sunt absolut false; și aceasta l-a revoltat adânc. A recunoscut, că ar fi avut tot dreptul să sbuciume aparițiile bolnave din sânul catolicismului, dar să răspândească niște concepții atât de false despre însăși religiunea, aceasta n'a mai putut-o tolera; acestea erau — acum a înțeles — pur și simplu minciuni și calumnii, cari, deși nu proveneau totdeauna din răutate, totuși au provenit dintr'o răutate mai veche și va să zică între ori ce împrejurări înexcusabili. În special numita carte alui Reinhold l-a convins, că nu e nimic irațional în cultul Sfinților și al moaștelor, în doctrina eshatologică și a Sf. Treimi.

(Va urma).

Proprietar-editor: Aurel C. Domsa.

Redactor responsabil: Augustin Gruția

Ingrijiti-vă de

viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a să înscrie de membru la

„Asociația Esecchiană de Ajutorare Reciprocă“.

La aceasta asociație poate să se facă membru oricare persoană dela etatea de 16—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 coroană și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membie i-se solveste moștenitorului un ajutor de 2000 cor., iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membie prin oarecare nenorocire neputincios de muncă, i-se solveste până când trăiește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridică în bani gata 2000 cor., însă dispunând membrul că suma de 2000 cor., după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solveste membrului până ce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Membrii înscriși dela etatea de 60—80 ani n'au drept la rente. Se pot semnă 1—2 cote (2000—4000 cor.). Atestat medical nu se recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fiecare a-și asigura fetele, dacă aceste n'au trecut etatea de 18 ani. Se pot semnă 1—2 cote (2000—4000 cor.). Dacă o fată după 3 ani rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măritș primește suma asigurată, iar până atunci — însă cel mult până la etatea de 20 ani — primește o rentă lunară de 30 cor. Tot această rentă o primește fata până când trăiește, dacă după oare-care vreme rămâne nemăritată.

Societatea oferează fiecărni cea mai mare garanță: cote semnate până la 10,000.000 cor. și peste 200,000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blanchete trimite gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunitățile.

Spre deosebită atențiune: Sistemul nostru fiind prea bun s'a imitat și prin alții, folosind chiar și firmă care seamănă cu firma noastră. Dec rugăm, pe epistolele adresate nouă a se scrie „Esecchiană“ cu litere groase și a-l subtrage.

Asociația Esecchiană de Ajutorare Reciprocă.

Diracțiunea pentru Ungaria:

Timișoara (Temesvár-Beiváros Hunyadi-utca)

4. szám. l. em.) (9) 5-18

Apostolul cu litere latine, 32 coală f. 4° cu litere mari și cetete. Să vîde broșat cu 14 cor., legat în piele roșie 22 cor.

Nr. 451—1911.

(73) 1—3

Edict.

Dupăce *Beniamin Bara* gr.-cat. din Blaj de 7 ani de zile și-a părăsit pe legiuita sa soție *Maria n. Răhăian* gr.-cat. tot din Blaj, și nu i-se știe ubicațiunea, prin aceasta este provocat ca în timp de un an și o zi, dela publicarea ultimă a acestui edict, să se prezinte înaintea acestui oficiu, căci la dincontra procesul divorțial se va începe și pertractă și în absența lui.

Oficiul protopopesc gr.-cat. al Blajului ca for matrimonial delegat de I-ma instanță.

Blaj în 6 Septemvrie 1911.

Georgiu Bărbat,
protopop.

Nrul. 39—1911

69 (3—3)

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a execută lucrările necesare la edificarea Școlii gr.-cat. din Coșlariu (Koslárd), prin aceasta se recearcă să-și înainteze ofertele în scris însoțite de cautiunea de 300 coroane adecă treisute coroane la oficiul parohial gr.-cat. din Coșlariu cel mult până la 15 Septemvrie 1911 la 2 ore p. m.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor luă în considerare.

Operatele despre acestea lucrări și anume formularul de contract, condițiunile de edificare, preliminarul de spese și planul aprobate de Preaveneratul Consistor Metropolitan la 20 August 1911 sub Nrul 6642 se pot studia zilnic la oficiul parohial gr.-cat. din loc.

Coșlariu, la 10 August 1911.

Filip Pojar,
paroh gr. cat.

Petru Bogăiu,
curator.

MOBILE!

cine voiește se cumpere **mobile** bune și trainice să se adreseze cu deplină încredere lui

D. Schmidt

negustor de mobile și măsar în

Medias—Medgyes,

care are un depozit bine asortat cu tot felul de mobile, precum: scaune, divanuri, icoane, oglinzi, apoi mobile de lemn moale și rechize de culină.

(50) 14—25.

Cancelarie administrativă și birou de informațiuni în Budapesta.

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocusale, administrative și comerciale; mijloceșe împrumuturi personale, hipotecare și amortigonașionale ieftin și în scurt timp; mijloceșe cumpărări, vânzări, exarendări de bunuri, mașini, motoare și alte rechisite economice; finanțez parcelări de moșii; esoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școli și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuiesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt pe lângă taxe moderate și anticipație pentru corespondență.

Dr. Constantin Manea
advocat dipl.

(31) 28—52

VIII. Aggteleki u. 10. I. 7. Telefon: 171—27

Muschong. Băile Buziaș**Phönix apă minerală de Buziaș****SCUTITĂ DE BACTERII**

apă minerală naturală

RECREAZA-VINDECĂ. RECREAZĂ-VINDECA

S'a dovedit de cea mai cu efect contra morburilor de rărunchiu, de beșică, contra catarului cronic de rărunchiu, contra formării nisipului și a petri în beșica de apă.

Recomandată de medicii.

Depositul principal e la Gelb I. Blaj.

(36) 65—?

EXPLICARE

că penține se dovedește cel mai bun rezultat la spălarea cu săpunul Schicht:

1. Săpunul Schicht este cel mai bun dintre toate săpunurile.
2. Prin succes este cel mai ieftin.
3. Curățenia lui se garantează cu 25.000 cor.
4. Este moale și conzervă țesăturile.
5. Descompunându-se ușor, descompune ușor murdăria.
6. Spală excelent și în apă răcită și zădărnicește îndesarea și scămășarea rufelor de lână.
7. Frecarea odată cu săpunul Schicht are efectul frecării de trei ori cu alt săpun.
8. Săpunul Schicht cruță timp, trudă și bani.
9. Albește rufele suplinind vinețala.
10. Producerea lui este particulară și se folosește numai cel mai bun material brut.
11. Experiența alor zeci de ani se observă la producerea lui.
12. Folosind toate invențiunile și experiențele câștigate se lucră la perfecționarea lui.

Toate acestea valorează și pentru

„Extractul de spălat Lauda Femeii“.

AVIZ!

Cine vrea să cruțe bani, timp și lucru, folosească-se de următorul metod de spălat:

Inmuiarea rufelor: Rufele să fie numai chiar acoperite cu apă în care se pune atâta Extract de spălat »Lauda Femeii« încât să facă zoi (spume) când se amestecă și apoi să lasă peste noapte la inmuiat.

Propriu spălatal pretinde puțină trudă, dacă se folosește „Săpunul Schicht“ marca „Cerb“. Căci toată murdăria s'a solvat (descompus) deja prin „Extractul de spălat Lauda Femeii“ și trebuie numai acoperite cu zoi (spumă) de a Săpunului Schicht. Să se încunjure toată truda cu frecatul obositor; murdăria cerbicoasă însă se delătură dacă pețele murdare se freacă cu „Săpunul Schicht“ pe ambele fețe, (până-ude rufe), și apoi se lasă învăluite 1 oră între celealalte rufe; atunci dispare orice murdărie.

La apa în care se fierb rufele este consult a se adauge ceva din „Săpunul Schicht“ sau Extract de spălat Lauda Femeii. Este de mare importanță a se clăti rufele mai de multe ori în apă multă până ce dispare toată murdăria salvată prin Săpunul Schicht și rămâne apa de clătit curată (limpede).

(74) 1—?

MÁTYÁS ŞI TRATTNER

rafinată şi depozit liber de spirit, stabiliment pentru denaturare de spirit
în **BARÓT** (cott. Háromszék).

Fabrică (fierbe) şi livrează pe lângă condiţiunile celea mai favorabile
spirit brut, rafinat şi denaturat.

Provoacăndu-Va la această foarte cereţi oferte de preţuri.

(66) 11-26

Cruţaţi şi Vă încercaţi norocul!

IN **30 SEPTEMBRIE** VA FI

a 2-a tragere a lozurilor de TISA, cari afară de celea două
câştiguri principale de câte

Cor. 180.000

mai au câştiguri în sumă totală de

Cor. **2,800.000**—

şi aduc pe lângă toate acestea încă şi 4% interese.

De prezent vindem aceste lozuri pe 48 rate lunare
de câte 10 coroane.

Nici un risc! Banii nu sunt perduţi ca la alte multe loterii de noroc.
Toate casele statului primesc aceste lozuri ca cautiune!!... Ele sunt o hârtie de
valoare de primă bonitate, — care oricând se poate vinde la bursa sau se poate
lombardă la origicare bancă.

Ultima tragere va fi în anul 1930, până la care termin tot lozul
trebuie să se tragă necondiţionat cu un câştig mai mic sau mai mare.

Deja după solvirea ratei prime participă cumpărătorul, — pe baza listei
de rate ce i-se estradă cu reîntorcerea poştii, — la toate tragerile, iar câştigurile
sunt în întregime ale lui.

Trimitându-ni-se rata primă prin mandat poştal, pentru asignarea celorlalte
rate punem la dispoziţia stimaţilor noştri cumpărători cecuri poştale.

Grăbiţi cu comanda, căci proxima tragere e deja la uşă!... Nu lăsaţi
ocaziunea să treacă!... Puneţi mâna pe noroc!!...

Se caută agenţi în provincie.

Cu deosebită stimă:

ÚSTREDNÁ BANCA ÚČ SPOL.,
Budapest V., Sas-u. 24.

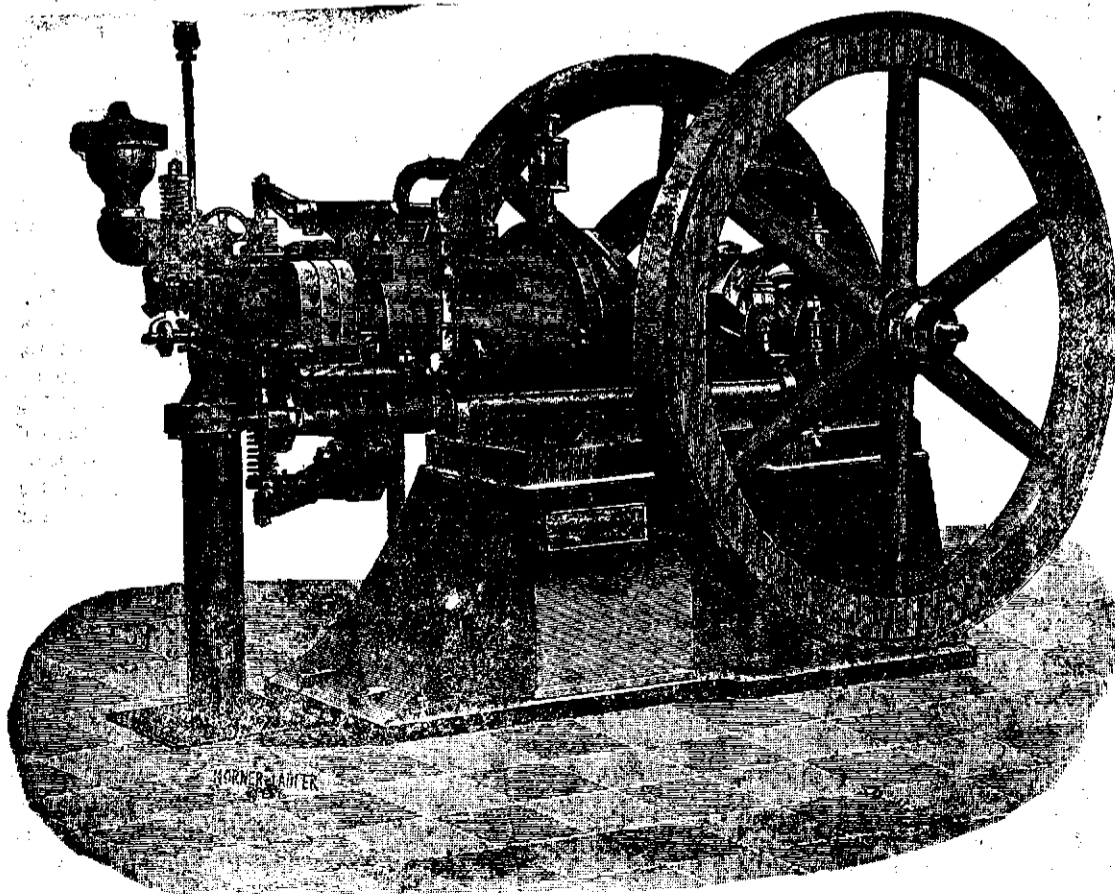
(75) 1-2

Sprijiniţi industria română!

PRIMA FABRICĂ ROMÂNĂ DE MAŞINI
din Austro-Ungaria

EUGEN NICOLA

Blaj—Balázsfalva.

Subscribul recomand celea mai
practice **pluguri** şi **maşini eco-**
nomice. În depozitul meu se află
totdeauna gata celea mai renumite
motoare de benzin, locomobile
şi garnituri complete pentru
imblătit cu motor. Motoare
de benzin stabile, motoare
pentru gaz sugativ. Mori de
măcinat şi tot felul de maşini
economice, pe cari le vând eu

preţuri moderate şi condi-
ţiuni de plată favorabile,
în rate.

— Cea mai mare garanţă. —

Nime să nu-şi cumpere pluguri
sau maşini economice până nu cearcă
la firma

Eugen Nicola

prima fabrică română de maşini
în Blaj—Balázsfalva.

Desluşiri şi informaţiuni se
dau gratis.

(38) 24-52

Sprijiniţi industria română!